

PATRES Školící program

využití obnovitelných zdrojů energie v budovách

Úmluva starostů a primátoru a Akční plán udržitelné energetiky (SEAP)

Ing. Michael ten Donkelaar
ENVIROS, s.r.o.

Obsah prezentací

- Úvod
- Závazky
- Potřebné kroky
- Akční plán udržitelného energetického rozvoje (SEAP)
- Přínosy pro města a obce

Úvod

- Covenant of Mayors, čili Úmluva starostů a primátorů (mnohdy v překladu také Pakt starostů a primátorů) je iniciativou Evropské komise ke snížení emisí CO₂.
- Covenant of Mayors představuje závazek signatářských měst a obcí překročit v energetické oblasti cíle energetické politiky EU při snižování emisí CO₂ a to prostřednictvím posilování energetické účinnosti a produkováním a využíváním čistější energie.
- Iniciativa Úmluva starostů a primátorů je také součástí Akčního plánu EU pro energetickou účinnost.
- V současné době okolo 2000 signatářských měst
- Účast velkých měst je významná pro dosažení závazku EU k snížení emisí CO₂ o alespoň 20% oproti roku 1990:
 - Města jsou více než z poloviny zdrojem emisí skleníkových plynů.
 - Žije a pracuje tu cca 80 % obyvatel, kteří zde spotřebovávají necelých 80 % energie.

Hlavní závazky

- Za účelem dosažení hlavního cíle (snížení emisí o více než 20%) se místní samosprávy zavazují:
 - Vypracovat počáteční bilanci emisí
 - Předložit SEAP
 - schválený místní samosprávou v průběhu roku následujícího po oficiálním přistoupení města nebo obce k Paktu
 - Obsahující konkrétní opatření vedoucí ke snížení emisí CO₂ alespoň o 20% do roku 2020
 - Pravidelně každé 2 roky po předložení SEAP zveřejňovat zprávy o realizaci schválené místní samosprávou

Krok 0: Podpis Úmluvy starostů a primátorů

Krok 1: Vytvoření potřebných administrativních struktur

Krok 2: Zpracování výchozí bilance emisí CO₂

Krok 3: Zpracování Akčního plánu na snížení emisí CO₂ do roku 2020 (SEAP)

1. rok

Krok 4: Realizace Akčního plánu (SEAP)

3. rok

Krok 5: Monitoring a podávání zpráv

-20% CO₂ do 2020

SEAP
předložení
1 rok po
podpisu

Zpráva o realizaci
3 roky po
podpisu

Potřebné kroky

Akční plány udržitelného energetického rozvoje (SEAP)

- Orgány místní samosprávy, které k Úmluvě starostů a primátorů přistoupí, se zavazují předložit ve lhůtě jednoho roku od přistoupení svůj SEAP
- Klíčový dokument, vyznačující, jakým způsobem místní samospráva dosáhne svého cíle snížit emise CO₂ do roku 2020.
- Akční plán zahrnuje akce týkající se veřejného i soukromého sektoru.
- Většina akčních plánů bude obsahovat akce v těchto oblastech:
 - zástavba, včetně nových staveb a stěžejních rekonstrukcí;
 - infrastruktura obcí (dálkové vytápění, veřejné osvětlení, inteligentní sítě – tzv. smart grids, apod.);
 - využití pozemků a územní plánování;
 - decentralizované obnovitelné energetické zdroje;
 - politiky veřejné a soukromé dopravy a městská mobilita;
 - zapojení občanů a obecně občanské společnosti;
 - inteligentní energetické chování občanů, spotřebitelů a podniků.

Příklady navrhovaných opatření

- Úspory ve výrobě a distribuce tepla
- Realizace úspor ve veřejném osvětlení
- Energetický management ve veřejných budovách
- Příprava projektů pro financování z programů EU
- Realizace projektů typu EPC
- Realizace úspor v bytových domech
 - Rekonstrukce a modernizace starého bytového fondu
 - Podpora výstavby v nízkoenergetickém standardu
 - Osvěta a informovanosti (vč. informace o dotačních programech)
- Opatření v dopravě

SEAP - doporučený obsah

- 1) Souhrn

- 2) Celková strategie
 - A. Obecné cíle a kvantifikované cíle
 - B. Současný rámec a vize do budoucna
 - C. Finanční a organizační aspekty:
 - koordinace a vytvořené implementační struktury
 - alokovaná kapacita pracovníků
 - způsob zapojení zainteresovaných skupin a obyvatel
 - rozpočet
 - předpokládané zdroje financování Akčního plánu
 - D. Plánovaná opatření pro monitoring

- 3) Výchozí inventura emisí a interpretace dat (viz podrobná metodika)

- 4) Plánované aktivity a opatření na celou dobu platnosti AP (2020)
 - Dlouhodobá strategie, obecné a specifické cíle k roku 2020
 - Krátkodobá opatření

SEAP - doporučený obsah

- Pro každé opatření je potřeba specifikovat alespoň (pokud je to jen trochu možné):
 - popis
 - odpovědný odbor /osoba / firma
 - časový plán (konec-začátek, milníky)
 - odhad nákladů
 - odhad přínosů – úspory energie, výroba energie z obnovitelných zdrojů
 - odhadované snížení emisí CO₂

Před vypracováním SEAP

- Vypracovat dlouhodobou strategii do roku 2020
 - Muže být vypracovaná na delší období, ale obsahovat cíle k r. 2020
- Stanovit celkový cíl pro snižování emisí CO₂
- Přizpůsobit svou administrativní strukturu a uložit jednoznačné povinnosti
- Zapojit zainteresované strany a občany do své místní energetické politiky
- Odhadnout potřebné finanční prostředky
 - Finanční prostředky nezbytné k vypracování a realizaci SEAP
 - Identifikovat možné externí zdroje financování

Sestavení počáteční bilanci emisí

- Stanovit výchozí rok
 - Doporučeným výchozím rokem pro bilanci je rok 1990 (nebo rok nejbližšímu 1990)
- Stanovit rozsah
- Stanovit kategorie emisí
- Stanovit přístup k výpočtu emisí
 - Metodika IPCC (Mezivládní panel pro změnu klimatu)
 - Emisní faktory dle LCA
- Kvantifikovat emise CO₂ pomocí vhodných přepočítacích koeficientů

Vypracování SEAP

- Stanovit rozsah
 - Spotřebitel a vzor
 - Plánování, výstavba a regulace
 - Výrobce a dodavatel
 - Rádce a motivátor
- Stanovit si svá klíčové pole působnosti
 - Např. zaměřit se na budovy, infrastruktura (např. CZT), doprava, průmysl a podniky
 - Hlavní oblast působnosti samosprávy: územní rozvoj, veřejné zakázky, spolupráce s občany
- Stanovit postup realizace
 - Harmonogram realizace
 - Uložené povinnosti
 - Předpokládané náklady

Přínosy pro města a obce

- Snížení nákladů na energie (pro veřejnou správu i pro občané)
- Zlepšení kvality životního prostředí ve městě
 - Zejména kvality ovzduší
- Přístup ke zdrojům financování
 - EK vyčleňuje nové zdroje na pomoc městům, která k Úmluvě přistoupila
- Zlepšení řízení
 - Z oblasti zásobování energie a spotřebu paliv a energie
- Zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti v zásobování města paliv a energií
- Využití inovačního potenciálu
 - Důraz na energetickou účinnost a využití OZE vytváří prostor pro nové vyspěle technologie a nová pracovní místa

Závěr

- Kromě vypracování bilance emisí a SEAP je potřeba vytvořit potřebné administrativní struktury
- Je potřeba jasně stanovit, která organizace (nebo oddělení, osoba) bude zodpovídat za jaké kroky ze SEAPu
- Akční plán musí být realistický a dobře přizpůsoben místním poměrům. Město musí přizpůsobit návrh akčního plánu svému specifickému prostředí, má-li být úspěšné.
- Město musí podpis brát jako závazek, je potřeba aby podpora existovala na nejvyšší politické úrovni
- Politická podpora a závazek jsou nezbytné a napomohou řízení celého procesu.
 - Klíčovým krokem - formální přijetí akčního plánu Radou města a schválení rozpočtu na první roky realizace plánu.

Děkujeme Vám za pozornost!

Ing. Michael ten Donkelaar

ENVIROS, s.r.o.

Na Rovnosti 1

130 00 Prague 3

tel.: +420 284 007 491

fax: +420 284 861 245

e-mail: michael.tendonkelaar@enviros.cz

Webové stránky projektu: <http://www.patres.net>

Výhradní odpovědnost za obsah této prezentací nesou jeho autoři. Jeho znění nemusí odrážet stanovisko Evropské unie. Evropská komise nenesé zodpovědnost za rozhodnutí učiněná na základě obsažených informací.